

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра медсестринства

Затверджую

Заступник ректора
з навчальної роботи
Світлана ГІЛНА

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Медсестринство в офтальмології

Ступінь вищої освіти «магістр»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Освітня програма «Медсестринство»

Миколаїв 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Медсестринство в офтальмології»
для студентів ступеня вищої освіти «магістр».

За спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Шамрай Х.С.- старший викладач

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри медсестринства

Протокол № 2 від 26.09.2023р.

Завідувач кафедри медсестринства Габрель Р.Т.

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 3 від 28.09.2023р.

Голова Вченої ради Михайло ВОЛКОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Цикл вибірових дисциплін	
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність: 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90		1-й	
		Семестр	
Тижневих годин для форм навчання: ОФН – 3 год.		2-й	
		Лекції	
		14 Год.	
	Семінарські, практичні		
	28 год.		
Лабораторні			
- год.			
Самостійна робота			
48 год.			
Другий магістерський рівень		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для очної форми навчання – 90 год.: 42 год. – аудиторні заняття, 48 год. – самостійна робота (47 % до 53 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета:

Використовувати сучасну діагностичну апаратуру, уміти оцінити результати обстеження пацієнта з хворобами органів зору, здійснити медсестринську діагностику, створити оптимальні умови для спостереження та догляду.

Завдання:

- отримати повний обсяг професійних знань, умінь, навичок, необхідних для самостійної роботи медичної сестри офтальмологічного відділення, поліклінічного прийому;
- навчитися надавати невідкладну допомогу при травмах та ушкодженнях органа зору.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

Загальні:

- 1.Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення, аналізу та синтезу інформації.
- 2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 3.Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- 4.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- 5.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- 6.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- 7.Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- 8.Здатність працювати в команді.
- 9.Здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові:

- 1.Здатність розв'язувати проблеми медсестринства, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
- 2.Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі медсестринства у широких або мультидисциплінарних контекстах.
- 3.Здатність розв'язувати проблеми медсестринства у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- 5.Здатність застосовувати основи педагогіки і психології в освітньому процесі в закладах освіти.
- 6.Здатність управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
- 9.Здатність виявляти зв'язок патогенезу захворювань з клінічними проявами та результати додаткових методів дослідження.

10.Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

12.Здатність забезпечувати якість медичної допомоги і забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя та громадського здоров'я населення, здійснювати навчання пацієнтів.

13.Здатність організувати та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах, у тому числі в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

14.Здатність забезпечувати геріатричну, паліативну медичну допомогу та догляд за людьми похилого віку.

15.Здатність планувати та здійснювати реабілітаційну допомогу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягти таких програмних результатів навчання:

1.Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері медсестринства з метою розвитку нових знань та процедур.

2.Здійснювати критичне осмислення проблем у сфері медсестринства на межі галузей знань.

3.Володіти спеціалізованими вміннями/навичками розв'язання проблем, з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності.

4.Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері охорони здоров'я до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

5.Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, оцінювати результати роботи колективу.

7.Розробляти заходи з профілактики захворювань та сприяти їх реалізації на практиці.

8.Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з хворобами цивілізації, їх вплив на здоров'я населення, діагностувати хвороби цивілізації.

9.Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері охорони здоров'я.

12.Виявляти зв'язок патогенезу захворювань з клінічними проявами та результатами додаткових досліджень.

13.Збирати, аналізувати та оцінювати інформацію, необхідну для розв'язання складних задач у сфері медсестринства, зокрема у науковій та професійній літературі, базах даних.

14.Розуміти принципи сімейно-орієнтованої медицини і застосовувати їх у професійній діяльності.

15.Застосовувати педагогічні технології в освітньому процесі закладів освіти.

16.Приймати ефективні рішення з питань професійної діяльності у сфері медсестринства, у тому числі в умовах невизначеності; визначати фактори,

що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год. / 3 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни.

Кредит 1. Історія розвитку офтальмології. Анатомія та фізіологія органа зору.

Тема 1. Історія розвитку офтальмологічної науки. Організація офтальмологічної допомоги.

Історія розвитку офтальмологічної науки, сучасні досягнення офтальмології в Україні. Організація офтальмологічної допомоги. Роль медичної сестри в збереженні зору в населення. Зв'язок органа зору з центральною нервовою системою та організмом в цілому. Групи ризику при очних хворобах та методи подолання загрози зниження зору.

Тема 2. Анатомія та фізіологія органа зору.

Анатомо-фізіологічні особливості ока, захисного і додаткового апарату ока. Функції органа зору. Центральний, периферійний та бінокулярний зір. Методи дослідження зорових функцій, участь медичної сестри в їх проведенні. Медсестринська оцінка порушень зорових функцій. Оптична система ока. Поняття про рефракцію та акомодацию. Види порушень рефракції та способи їх визначення. Астигматизм, міопія, гіперметропія. Контактні та хірургічні способи корекції порушень рефракції. Вікові зміни рефракції. Профілактика ускладнень високого ступеня міопії.

Кредит 2. Захворювання органів зору.

Тема 3. Захворювання кон'юнктиви і повік.

Проблеми пацієнтів в разі запальних захворювань кон'юнктиви. Диференціація перебігу запального процесу у випадку бактеріального та вірусного кон'юнктивіту. Особливості медсестринської діяльності в процесі діагностики та лікування пацієнтів при кон'юнктивіті: бактеріальному, вірусному, хламедійному (трахома), алергічному. Профілактика ускладнень. Основні принципи та методи лікування при захворюваннях ока. Напрямок лікування та способи введення препаратів в очній практиці. Проблеми пацієнтів при захворюванні повік. Медсестринська оцінка запальних і незапальних патологічних процесів у повіках. Види блефаритів (простий, виразковий, мейбомієвий). Ячмінь, медсестринська діагностика та догляд за пацієнтом. Ускладнення ячменя. Лікування та профілактика виникнення халазіона. Правила техніки безпеки та дотримання правил особистої гігієни при обстеженні пацієнта та догляді за ним.

Тема 4. Захворювання слізного та окорухового апарату очей, орбіти.

Роль медичної сестри в діагностиці захворювань слізного апарату. Особливості перебігу дакриоциститу, профілактика ускладнень. Участь медичної сестри в діагностиці прохідності слізних шляхів. Дакріоаденіт. Причини виникнення. Медсестринська діагностика та спостереження. Роль медичної сестри у запобіганні виникнення захворювань слізної залози. Медсестринське обстеження та діагностика при хворобах орбіти. Особливості лікування, профілактики ускладнень при остеоперіоститі та флегмоні орбіти. Медсестринська опіка над пацієнтом до і після хірургічного втручання. Проблеми пацієнтів при захворювання рухового апарату очей. Поняття про співдружню і паралітичну косоокість, диференціальна діагностика. Визначення кута косоокості. Участь медсестри в діагностиці і лікуванні амбліопії.

Тема 5. Захворювання склери, рогівки, судинної оболонки очей і кришталика.

Вирішення проблем пацієнтів з захворюваннями склери. Запальний і незапальний склерит. Зв'язок захворювань склери з хронічними хворобами організму (туберкульоз, ревматизм, хвороби травного каналу тощо). Медсестринська діагностика та лікування. Захворювання рогівки. Причини гострих і хронічних кератитів. Основні ознаки бактеріальних і вірусних кератитів. Ускладнення та роль медсестри в їх профілактиці. Участь медсестри в діагностиці та лікуванні хронічного кератиту. Зв'язок з такими захворюваннями, як ревматизм, туберкульоз, сифіліс тощо. Проблеми пацієнтів при захворюваннях переднього і заднього відділів судинної оболонки ока. Причини виникнення. Гострий і хронічний увеїт, зв'язок їх з загальними захворюваннями організму (туберкульоз, ревматизм, атеросклероз, гіпертонічна хвороба тощо). Особливості медсестринської діяльності в процесі діагностики і лікування пацієнтів при іридоцикліті і хоріоїдиті. Невідкладна допомога при гострому іриті. Роль медсестри в профілактиці ускладнень. Дотримання правил техніки безпеки та охорони праці під час догляду за пацієнтом. Роль медсестри в діагностиці та лікуванні катаракти. Основні симптоми вродженої та набутої катаракти. Медсестринська опіка над пацієнтом до і після операції.

Тема 6. Глаукома. Захворювання сітківки і зорового нерва.

Поняття про дренажну систему ока, гідродинаміку внутрішньоочної рідини та внутрішньоочний тиск. Глаукома як одна з причин сліпоти. Класифікація глаукоми. Медсестринська діагностика та особливості догляду при глаукомі. Стадії глаукоми і їх визначення. Проби на глаукому. Сучасні лікувальні препарати. Гострий напад глаукоми, причини, ознаки. Роль медсестри в профілактиці ускладнень глаукоми та запобіганні гострого нападу. Невідкладна допомога в разі гострого нападу глаукоми. Дотримання правил техніки безпеки та охорони праці під час догляду за пацієнтом. Догляд за пацієнтом, виконання

лікарських призначень, надання невідкладної долікарської допомоги в разі гострого нападу глаукоми відповідно до протоколів лікування. Сучасні хірургічні методи лікування глаукоми. Роль диспансерного спостереження та профілактичних оглядів. Особливості режиму дня, харчування та фізичного навантаження у випадку глаукоми. Роль медсестри в запобіганні сліпоти.

Проблеми пацієнтів при захворюванні сітківки. Зв'язок патології сітківки з загальними захворюваннями організму (гіпертонічна хвороба, атеросклероз, цукровий діабет, хвороби нирок тощо). Оцінка стану пацієнта при емболії центральної артерії сітківки, відшаруванні та розриві сітківки. Надання невідкладної допомоги. Медсестринська опіка над пацієнтом. Особливості післяопераційного догляду. Роль медсестри в профілактиці захворювань сітківки. Гострі та хронічні захворювання зорового нерва. Причини їх виникнення. Особливості медсестринської діяльності в процесі діагностики та лікування пацієнтів при гострому невриті та атрофії зорового нерва. Роль медсестри в профілактиці сліпоти, що виникає внаслідок захворювань зорового нерва.

Кредит 3. Травми органу зору. Орган зору і загальна патологія організму.

Тема 7. Травми органу зору.

Проблеми пацієнтів з травмами та опіками органу зору. Класифікація травм органу зору. Основні симптоми контузії придатків ока та очного яблука. Медсестринська оцінка стану пацієнта, невідкладна допомога при проникних і непроникних пораненнях очного яблука. Особливості термічних, хімічних і променевих опіків органу зору. Медсестринська оцінка стану пацієнта та невідкладна допомога при опіках. Особливості обстеження пацієнтів при травмах органу зору, участь медсестри в їх проведенні. Роль медсестри в профілактиці очного травматизму. Правила техніки безпеки та охорони праці в галузі. Заходи безпеки при експлуатації електроапаратури. Особливі вимоги при роботі з балонами заповненими газом.

Тема 8. Орган зору і загальна патологія організму.

Зміни органу зору при гіпертонічній хворобі. Зміни органу зору при захворюваннях нирок. Очні прояви атеросклерозу. Очні прояви цукрового діабету. Зміни органу зору при захворюваннях щитовидної залози. Зміни органу зору при колагенозах. Зміни органу зору при захворюваннях крові. Зміни органу зору при пухлинах головного мозку. Зміни органу зору при остеохондрозі. Зміни органу зору при туберкульозі. Зміни органу зору при токсоплазмозі. Очні прояви СНІДу. Очні симптоми при загальних захворюваннях організму (алгоритм).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем	Кількість годин												
	очна форма						заочна форма						
	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	с	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
<i>Кредит 1. Історія розвитку офтальмології. Анатомія та фізіологія органа зору.</i>													
Тема 1. Історія розвитку офтальмологічної науки. Організація офтальмологічної допомоги.	15	2	2			11							
Тема 2. Анатомія та фізіологія органа зору.	15	2	4			9							
Разом за кредитом 1	30	4	6			20							
<i>Кредит 2. Захворювання органів зору.</i>													
Тема 3. Захворювання кон'юнктиви і повік.	7	2	4			1							
Тема 4. Захворювання слізного та очорухового апарату очей, орбіти.	7	2	4			1							
Тема 5. Захворювання склери, рогівки, судинної оболонки очей і кришталика.	8	2	4			2							
Тема 6. Глаукома. Захворювання сітківки і зорового нерва.	8	2	4			2							
Разом за кредитом 2	30	8	16			6							
<i>Кредит 3. Травми органу зору. Орган зору і загальна патологія організму.</i>													
Тема 7. Травми органу зору.	15	2	4			9							
Тема 8. Орган зору і загальна патологія організму.	15		2			13							
Разом за кредитом 3	30	2	6			22							
Всього	90	14	28			48							

5. Теми семінарських, практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1	Історія розвитку офтальмологічної науки. Організація офтальмологічної допомоги.	2	
2	Анатомія та фізіологія органа зору.	4	
3	Захворювання кон'юнктиви і повік.	4	
4	Захворювання слізного та очорухового апарату очей, орбіти.	4	
5	Захворювання склери, рогівки, судинної оболонки очей і кришталика.	4	

6	Глаукома. Захворювання сітківки і зорового нерва.	4	
7	Травми органу зору.	4	
8	Орган зору і загальна патологія організму.	2	
Разом		28 год.	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1	Історія розвитку офтальмологічної науки. Організація офтальмологічної допомоги.		
2	Анатомія та фізіологія органу зору.		
3	Захворювання кон'юнктиви і повік.		
4	Захворювання слізного та окорухового апарату очей, орбіти.		
5	Захворювання склери, рогівки, судинної оболонки очей і кришталика.		
6	Глаукома. Захворювання сітківки і зорового нерва.		
7	Травми органу зору.		
8	Орган зору і загальна патологія організму.		
Разом		48 год.	

7. Методи навчання

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні заняття, самостійна позаадиторна робота. Під час лекцій використовується засоби наочності, зокрема на всі лекційні заняття створені мультимедійні презентації, інтерактивні методи.

Практичні заняття спрямовані на отримання базових знань та відпрацювання алгоритмів виконання практичних навичок на рівні навички. На практичних заняттях студенти опановують уміння спілкуватися з хворими як на прикладах розігрування елементів рольової та ділової гри, так і безпосередньо при роботі з хворими.

8. Методи контролю

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. Протягом семестру проводиться поточний контроль. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою (навчальним елементом). Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться у

формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Система оцінювання сформованих компетентностей студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється на практичних заняттях під час усного опитування, розгляду ситуацій, виконання практичних завдань та ін. за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, чинною нормативною базою, а також статтями у періодичних виданнях, в яких висвітлені питання, що розглядаються;

- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

- правильність виконання практичних завдань.

Самостійна робота здобувачів освіти з дисципліни повинна забезпечити:

- системність знань та засобів навчання;

- володіння розумовими процесами;

- мобільність і критичність мислення;

- володіння засобами обробки інформації;

- здібність до творчої праці.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних і лабораторних заняттях.

Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою студентів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає семестровий контроль – залік.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Оболонки очного яблука.
2. Будова та функції зовнішньої оболонки ока.
3. Будова внутрішньої оболонки ока, функції.
4. Будова середньої оболонки ока, функції.
5. Біноккулярний зір.
6. Функції зорового нерва.
7. Будова кута передньої камери, функції.
8. Будова повік.
9. Гідродинаміка ока.
10. Будова слізного апарату ока.
11. Характеристика внутрішньоочного тиску.
12. Шляхи відтоку водянистої вологи.
13. Будова та функції склистого тіла.
14. Слізовивідні шляхи.
15. Характеристика периферійного зору.
16. Оптична система ока.
17. Основа кольорового зору.
18. Зорові функції органа зору.
19. Визначення центрального зору.
20. Поняття про клінічну рефракцію.
21. Поняття про акомодацию.
22. Вікові особливості кришталика, вплив їх на його функцію.
23. Види акомодации.
24. Поняття про астигматизм.
25. Еметропічна рефракція.
26. Особливості догляду за контактними лінзами.
27. Визначення периферійного зору.
28. Визначення гіперметропічної рефракції.
29. Визначення міопії.
30. Особливості корекції короткозорості та далекозорості.
31. Поняття за пресбіопію.
32. Вимоги до використання очних крапель.
33. Механізми забезпечення стабільності очного тиску.
34. Препарати, що звужують зіницю.
35. Препарати, що розширюють зіницю.
36. Лікарські засоби, які використовують для місцевого лікування очей.
37. Способи місцевого лікування очей.
38. Відмінності ячменя від блефариту.
39. Трахома, причини виникнення, ознаки.
40. Медсестринський процес при трахомі.
41. Причини виникнення виразкового блефариту.
42. Поверхнева ін'єкція, відмінності від глибинної.
43. Відмінності лусочкового та виразкового блефаритів.

44. Ускладнення ячменя.
45. Медсестринська діагностика кон'юнктивіту.
46. Ускладнення кон'юнктивіту.
47. Відмінності бактеріального та вірусного кон'юнктивіту.
48. Медсестринська діагностика дакріоциститу.
49. Причини та ознаки дакріоденіту.
50. Способи визначення прохідності слізних шляхів.
51. Препарати для лікування вірусного і бактеріального кон'юнктивіту.
52. Профілактика кон'юнктивіту.
53. Медсестринське спостереження при кон'юнктивіті.
54. Особливості алергійного кон'юнктивіту.
55. Загальне і місцеве лікування алергійного кон'юнктивіту.
56. Запалення рогівки, класифікація.
57. Медсестринська діагностика кератиту.
58. План медсестринських втручань при кератиті.
59. Ускладнення кератиту.
60. Причини виникнення кератиту.
61. Невідкладна допомога при ушкодженнях рогівки.
62. Медсестринська діагностика іридоцикліту.
63. Відмінності гострого іридоцикліту від нападу глаукоми.
64. Медсестринська діагностика глаукоми.
65. Медсестринські втручання при іридоцикліті.
66. Принципи лікування більма.
67. Профілактика гострого нападу глаукоми.
68. Медсестринський процес при глаукомі.
69. Причини та ознаки гострого нападу глаукоми.
70. Препарати, які використовують для зниження очного тиску.
71. Невідкладна допомога при гострому нападі глаукоми.
72. Показання до хірургічного лікування глаукоми.
73. Медсестринська діагностика захворювань переднього та заднього відділів судинної оболонки ока.
74. Причини захворювань судинного тракту.
75. Види ушкоджень ока.
76. Визначення тяжкості контузії.
77. Медсестринська діагностика ушкоджень ока.
78. Основні ознаки проникних поранень ока.
79. Медсестринська допомога при проникних пораненнях ока.
80. Діагностика різних ступенів опіку.
81. Види опіків.
82. Медсестринська допомога при різних видах опіків.
83. Ознаки другого ступеня опіку.
84. Медсестринський процес при захворюваннях сітківки.
85. Причини виникнення крововиливу у сітківку.
86. Медсестринська діагностика крововиливу у сітківку.
87. Медсестринське спостереження при крововиливі у сітківку.

88. Причини виникнення розриву сітківки.
89. Медсестринська діагностика розриву сітківки.
90. Особливості лікування розриву сітківки.
91. Види косоокості.
92. Роль медичної сестри в діагностиці та лікуванні косоокості.
93. Роль загальних захворювань організму в розвитку захворювань ока.
94. Види катаракти.
95. Медсестринська діагностика катаракти.
96. Особливості лікування катаракти.
97. Медсестринська діагностика захворювань орбіти.
98. Консервативне та хірургічне лікування захворювань орбіти.
99. Гострі та хронічні захворювання зорового нерва.
100. Причини та ознаки гострого неврита зорового нерва.
101. План медсестринських втручань при невриті зорового нерва.
102. Причини атрофії зорового нерва.
103. Медсестринська діагностика атрофії зорового нерва.
104. Лікування атрофії зорового нерва.
105. Роль медичної сестри у профілактиці виникнення атрофії зорового нерва.
106. Причини сліпоты.
107. Зв'язок захворювань ока з хворобами серцево-судинної системи.
108. Зв'язок захворювань ока з ендокринними захворюваннями.
109. Професійні захворювання очей.
110. Роль медичної сестри в профілактиці професійних захворювань очей.
111. Правила техніки безпеки та охорони праці, професійної безпеки, протиепідемічного режиму в офтальмологічному відділенні лікувальнопрофілактичного закладу.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Навчально – методичний комплекс дисципліни «Медсестринство в офтальмології».

2. Методичні вказівки для виконання практичних, самостійних занять з дисципліни «Медсестринство в офтальмології» студентами денної форм навчання галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 223 «Медсестринство».
3. Навчальні посібники.
4. Презентації лекцій у програмі Power Point.
5. Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
8. Засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);

11. Рекомендована література

Основна

1. Жабоедов Г.Д., Кіреєв В.В. Практикум з очних хвороб: навч. посібник. — К.: Здоров'я, 2002. — 64 с.
2. Жабоедов Г.Д. Терапевтична офтальмологія: навч. посібник. — К.: Здоров'я, 2003. — 134 с.
3. Корконішко О.М. Медсестринство в офтальмології. — К.: Медицина, 2008. — 200 с.
4. Новицький І.Я. Очні хвороби: підручник. — К.: Здоров'я, 1998. — 184 с. Шегедин М.Б., Антоненко Ю.О., Ольхова О.В. Медсестринство в офтальмології: навч. посібник — Вінниця: Нова книга, 2008. — 104 с.

Додаткова

1. Офтальмологія: Нормативне виробничо-практичне видання. — К.: МНІАЦ медичної статистики;
2. МВЦ “Медінформ”, 2006. — 408 с.
3. Сомов Е.Е. Глазные болезни и травмы. — СПб: Санкт-Петербургское мед. изд-во, 2001. — 236 с.

12. Інформаційні ресурси:

1. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
2. Центр громадського здоров'я МОЗ України
<https://phc.org.ua/kontrolzakhvoryuvan>
<https://www.who.int/ru>
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1005/96>